

ЦЮЦЮРА А.Т.

Буковинський державний фінансово-економічний університет

м. Чернівці, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНІ НАДХОДЖЕННЯ В УКРАЇНУ

Кожна країна зацікавлена в розвитку інвестиційного потенціалу своєї економіки, залученні капіталовкладень іноземних інвесторів, збільшенні обсягу фінансових ресурсів держави. Іноземні інвестиції в Україні є не лише вагомим фактором розвитку вітчизняної економіки, а й водночас важливим індикатором умов підприємницької діяльності у нашій державі. Цим й обумовлена та увага, яка приділяється питанням іноземного інвестування в Україні як у професійному середовищі, так і у ЗМІ. Особливої гостроти проблеми іноземного інвестування в Україні набувають саме зараз, коли українське суспільство, а не лише вітчизняна економіка, опинилось у стані гострої кризи.

Питання інвестиційних надходжень в Україну досліджували наступні вчені: Драчук С.[1], Кравців В.С., Мельник М.І., Антонов В.Б.[2], Федоренко В.Г., Проценко Т.О.[3] та інші.

Іноземні інвестиції є одним з основних джерел формування фінансових ресурсів, яке сприяє підвищенню ефективності виробництва, покращенню продуктивності національних ресурсів, розвитку економіки та інноваційної діяльності підприємств, економічному зростанню країни. Ціллю державної інвестиційної політики є створення умов для ефективних вкладень з-за кордону. Під ефективним вкладенням зазвичай розуміють інвестиції, які, окрім плати за ризик, дозволяють отримати економічну вигоду [2, с.135].

Розглянемо надходження прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2011-2013 рр. у таблиці 1. Проаналізувавши дані таблиці можна побачити чітку тенденцію до збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2011-2013 рр. Якщо розглядати конкретніше, то можна побачити, що частка іноземних інвестицій, що надходять з країн ЄС значно перевищує надходження з інших країн. Якщо дану різницю перевести у

відсотки, то можна сказати що у 2011р. країни ЄС інвестували більше на 63%, у 2012р. – на 60%, у 2013р. – на 55% [4].

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції в економіку України (2011-2013 рр.)

(млн.дол. США)

Роки	Всього	У тому числі з	
		країн ЄС	Інших країн світу
2011	57322,3	46666,0	10656,3
2012	64044,1	51262,7	12781,4
2013	68311,8	53081,7	15230,1

Джерело[4]

Надходження прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку України в 2014 році, незважаючи на нестабільну ситуацію, продовжує зростати. Про це повідомляє Прес-Служба Мінекономрозвитку, в особі Тетяни Лисиці. В І кварталі 2014 року в економіку України надійшло понад 570 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій. Але за рахунок коливання курсу долара вартість акціонерного капіталу в Україні зменшилася майже на 6,3 млрд. дол. та станом на 1 квітня 2014 року обсяг прямих іноземних інвестицій, унесених з початку інвестування становить 52,2 млрд. дол. США [5]. Тому, варто розглянути частку кожної з країн, які інвестують в економіку України (Рис.1).

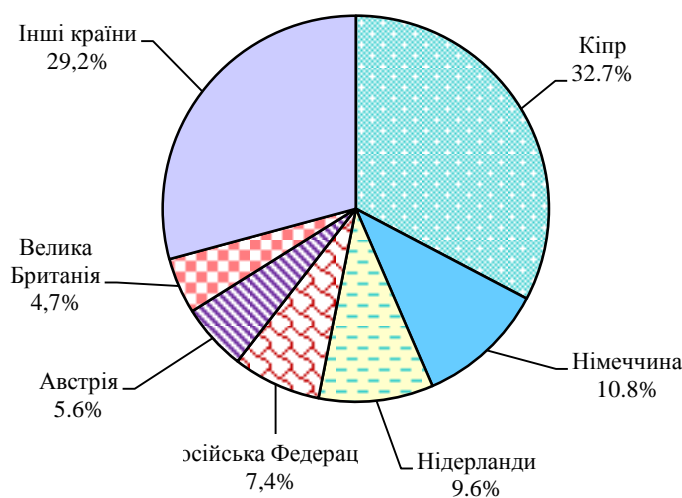

Рис.1 Структура прямих іноземних інвестицій в економіці України за основними країнами-інвесторами (на 2013 р.) [7,с.14].

З даної діаграми можна побачити що найбільшим інвестором України у 2013р. був Кіпр (32,7%), також значні вклади зробили Німеччина та Нідерланди, відповідно 10,8% та 9,6%. Діаграма підтверджує дані таблиці 1, щодо більшої частки в іноземних інвестиціях саме країн ЄС.

Проте, деякі іноземні інвестиції, що надійшли в Україну протягом 2013р. насправді мали пострадянське, насамперед українське походження. Добре відомо, що саме через Кіпр в Україну у формально-юридичному статусі іноземного надходить, український за походженням капітал, можливо меншою мірою – російський. Якщо до формально кіпрського капіталу додати потоки в Україну приватних іноземних інвестицій з таких офшорних зон, як Беліз і Британські Віргінські острови, то сукупна частка цих юрисдикцій у загальних обсягах приватних іноземних інвестицій в Україну наприкінці минулого року становила 38,8 % [6].

До цього можна додати, що й українські за походженням капітали, вивезені свого часу з нашої держави до ряду європейських країн, які не є офшорними зонами (наприклад, Нідерланди, Австрія та ін.), пізніше надходили в Україну в статусі іноземних інвестицій. Так само через офшорні зони під виглядом неросійського в Україну надходив і російський капітал.[3, с.278]

Якщо порівняти Українські та Світові обсяги прямих іноземних інвестицій, то можна побачити істотне відставання України. Прямі іноземні інвестиції у світі минулого року зросли на 9% і за прогнозами, зростатимуть далі наступними трьома роками. Про це свідчить звіт про інвестиції у світі, оприлюднений Конференцією ООН із торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) [1, с.1].

Але цей оптимізм наразі не стосується України. За даними звіту в Україні, політична нестабільність 2013 року призвела до скорочення прямих іноземних інвестицій удвічі – до 3 мільярдів 800 мільйонів доларів. Однією з причин стало виведення інвесторами низки активів, зокрема, в банківському секторі. Як очікують автори звіту «Інвестиції у світі – 2014», прямі іноземні інвестиції у перехідні економіки нинішнього року скорочуватимуться. Інвесторів, у першу чергу з розвинених країн, відвертатимуть непевності,

пов'язані з регіональними конфліктами. Проте за умови врегулювання вищезазначених суперечностей можливе відновлення інвестиційних надходжень до України [1, с.3].

Отже, питання інвестиційних надходжень в Україну є складним та багатоаспектним. Аналізуючи статистичні дані можна побачити зростання інвестиційних надходження до 2013р. Проте у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією в Україні в поточному році їх частка різко зменшилась. Варто зазначити, що за умов стабілізації економічного життя країни, стає можливим збільшення інвестиційних надходжень, що в свою чергу позитивно вплине на розвиток України в цілому.

Література:

1. Драчук С. Іноземні інвестиції у світі ростуть, а в Україні падають / С.Драчук // Україна: Ефективна економіка. — 2014. — С.1-3.
2. Кравців В.С. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України: проблеми та політика активізації: монографія. / В. С. Кравців, М. І. Мельник, В. Б. Антонов. — Львів : НАН України, 2011. — 366 с.
3. Федоренко В.Г. Економічні та організаційно-правові аспекти іноземних інвестицій в Україні : монографія. / В.Г.Федоренко, Т.О.Проценко, В.В.Солдатенко, Д.В.Степанов. — Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2010. — 398 с.
4. Державний Комітет Статистики України : [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ukrstat.org>
5. Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України продовжує зростати : [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=247400123
6. Перспективи іноземної інвестиційної діяльності в Україні у 2014 році : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rda.dp.ua/?p=7523>
7. Статистичний збірник «Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України за 2013р.» — К. : Держкомстат України, 2014. — 46 с.